

Απόφαση **134 / 2018** (ΣΤ, ΠΟΙΝΙΚΕΣ)

Αριθμός 134/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΣΤ' ΠΟΙΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Μαρία Γαλάνη - Λεοναρδοπούλου, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Δημήτριο Χονδρογιάννη, Αρτεμισία Παναγιώτου - Εισηγήτρια, Γεώργιο Αναστασάκο και Μαρία Γεωργίου, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 21 Νοεμβρίου 2017, με την παρουσία του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Αθανάσιου Κατσιρῶδη (γιατί κωλύεται η Εισαγγελέας) και του Γραμματέως Χαράλαμπου Αθανασίου, για να δικάσει την αίτηση του αναιρεσίοντος - κατηγορουμένου Α. Κ. του Μ., κατοίκου ..., που εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Γεώργιο Φραντζεσκάκη, για αναίρεση της υπ' αριθ. 813/2017 αποφάσεως του Τριμελούς Πλημ/κείου Χανίων. Το Τριμελές Πλημ/κείο Χανίων με την ως άνω απόφασή του διέταξε όσα λεπτομερώς αναφέρονται σ' αυτή, και ο αναιρεσίωντος - κατηγορούμενος ζητεί την αναίρεση αυτής, για τους λόγους που αναφέρονται στην υπ' αριθ.πρωτ.../20-6-2017 αίτησή του αναίρέσεως, η οποία καταχωρίστηκε στο οικείο πινάκιο με τον αριθμό ...17.

Αφού άκουσε

τον πληρεξούσιο δικηγόρο του αναιρεσίοντος, που ζήτησε όσα αναφέρονται στα σχετικά πρακτικά και τον Αντεισαγγελέα, που πρότεινε να απορριφθεί η προκείμενη αίτηση αναίρεσης.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Η κρίνόμενη από 16-6-2017 και με αριθμό γενικού πρωτοκόλλου .../20-6-2017 αίτηση του Α. Κ. του Μ. για αναίρεση της υπ' αριθμ. 813/2017 εν μέρει καταδικαστικής γι' αυτόν απόφασης του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Χανίων, έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα. Επομένως, είναι παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω.

Κατά το άρθρο 394 παρ. 1 του ΠΚ, όποιος με πρόθεση αποκρύπτει, αγοράζει, λαμβάνει ως ενέχυρο ή με άλλον τρόπο δέχεται στην κατοχή του πράγμα, που προήλθε από αξιόποινη πράξη ή μεταβιβάζει σε άλλον την κατοχή τέτοιου πράγματος ή συνεργεί σε μεταβίβαση ή με οποιονδήποτε τρόπο ασφαρίζει την κατοχή του σε άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση, ανεξάρτητα αν είναι τιμωρητέος ή όχι ο υπαίτιος του εγκλήματος από τον οποίαν προέρχεται το πράγμα. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει, ότι στοιχείο του εγκλήματος αποδοχής προϊόντος εγκλήματος, που είναι υπαλλακτικώς μικτό, δυνάμενο να τελεσθεί με έναν από τους ανωτέρω αναφερομένους τρόπους, και προϋποθέτει προηγούμενη τέλεση αξιόποινης πράξεως, από την οποία προήλθε το πράγμα, που μεταβιβάσθηκε σε τρίτο, είναι, εκτός άλλων, ο δόλος του αποδεχόμενου το προϊόν του εγκλήματος, δηλαδή η γνώση αυτού, ότι το πράγμα προέρχεται από αξιόποινη πράξη και η θέληση αποδοχής αυτού. Ο δόλος αυτός διακριβώνεται από συγκεκριμένα περιστατικά, που καταδεικνύουν αμέσως ή και εμμέσως και οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι ο αποδεχόμενος έχει γνώση, ότι το πράγμα προέρχεται από αξιόποινη πράξη και βούληση αποδοχής τούτου, γνωρίζοντας την τέτοια προέλευση του. Εξάλλου, έλλειψη της επιβαλλόμενης, από τα άρθρα 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ, ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας, η οποία ιδρύει τον, από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' του ΚΠΔ, λόγο αναίρέσεως της αποφάσεως, υπάρχει, όταν, προκειμένου για καταδικαστική απόφαση, δεν εκτίθενται σ' αυτή τα πραγματικά περιστατικά, στα οποία το δικαστήριο στήριξε την κρίση του για την συνδρομή των αντικειμενικών και υποκειμενικών στοιχείων του εγκλήματος, οι αποδείξεις από τις οποίες προέκυψαν αυτά και οι σκέψεις, με τις οποίες υπήχθησαν αυτά στις ουσιαστικές ποινικές διατάξεις που εφαρμόστηκαν. Ο δόλος, που ως υποκειμενικό στοιχείο ενυπάρχει, κατά τα άρθρα 26 παρ. 1 και 27 παρ. 1 ΠΚ, στη θέληση παραγωγής των συγκροτούντων την αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος πραγματικών περιστατικών και εξυπακούεται ότι υπάρχει αυτός από την πραγμάτωση τους, δεν απαιτείται να αιτιολογείται ιδιαιτέρως, εκτός εάν ο νόμος απαιτεί πρόσθετα στοιχεία για την υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος, όπως την τέλεση της πράξεως με τον "σκοπό" προκλήσεως ορισμένου αποτελέσματος (υπερχειλής δόλος) ή με την γνώση ορισμένου περιστατικού, οπότε η αιτιολογία πρέπει να εκτείνεται και στα στοιχεία αυτά. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση του, το Τριμελές Πλημμελειοδικείο Χανίων, που δίκασε σε δεύτερο βαθμό, κήρυξε ένοχο τον αναιρεσίοντα, της πλημμεληματικής πράξεως της αποδοχής προϊόντος εγκλήματος ιδιαίτερα μεγάλης αξίας (άρθρου 394 παρ.1 και 4 ΠΚ),

για την οποία τον καταδίκασε σε φυλάκιση 5 μηνών, την οποία ανέστειλε επί τριετία. Ειδικότερα τον κήρυξε ομόφωνα ένοχο (καθώς και τον μη διάδικο στην παρούσα δίκη συγκατηγορούμενό του Ε. Σ.), της παραπάνω αξιόποινης πράξης, η οποία κατά την άποψη που επικράτησε στο Δικαστήριο στοιχειοθετείται ως εξής : "Οι κατηγορούμενοι, Σ. Ε. και Κ. Α., σε μη επακριβώς εξακριβωθείσα ημερομηνία, κείμενη όμως εντός του χρονικού διαστήματος από την 19η Ιουνίου 2010 και έως την 25η Ιουνίου 2010 ο πρώτος απ' αυτούς, και την 15η Φεβρουαρίου 2011 ο δεύτερος, με πρόθεση, δέχτηκαν στην κατοχή τους πράγμα που προήλθε από αξιόποινη πράξη, ο δε πρώτος απ' αυτούς επιπλέον μεταβίβασε σε άλλον την κατοχή του και ο πρώτος αγόρασε πράγμα που προήλθε από αξιόποινη πράξη, ιδιαίτερα δε μεγάλης αξίας. Συγκεκριμένα, ο πρώτος κατηγορούμενος, μηχανικός αυτοκινήτων, σε μη επακριβώς εξακριβωθείσα ημερομηνία, κείμενη όμως εντός του χρονικού διαστήματος από την 19η Ιουνίου 2010 και έως την 25η Ιουνίου 2010, δέχτηκε στην κατοχή του, από άγνωστο πρόσωπο, Ι.Χ.Ε. αυτοκίνητο μάρκας BMW M3, ερυθρού χρώματος, με αριθμό Κυκλοφορίας ... (Γερμανικές πινακίδες), κυριότητας του Π. Α. του Γ., αξίας περί τις 80.000 έως 90.000 ευρώ, το οποίο είχε κλαπεί από άγνωστο δράστη από ώρα 23.00' της 18-6-2010 έως 05.30' της 19-6-2010 από την οδό ..., όπου ήταν σταθμευμένο, και είχε δηλωθεί η κλοπή του στο Τ.Α. Αγίων Αναργύρων, την 19-6-2010. Περαιτέρω, ο ίδιος κατηγορούμενος την 15η Φεβρουαρίου 2011 μεταβίβασε την κατοχή αυτού τυπικά στους: Δ. Π. του Η. (σύζυγο του αδελφού του 2ου κατηγορουμένου) και Κ. Μ. του Α. (ανιψιό του 2ου κατηγορουμένου), και ουσιαστικά στον δεύτερο κατηγορούμενο, αφού πρώτα διενήργησε μετατροπές σ' αυτό και πλαστογραφώντας στοιχεία αναγνώρισης του, κατά τα αναλυτικώς εκτιθέμενα αμέσως παρακάτω, ο δε δεύτερος κατηγορούμενος το αγόρασε, την αυτή ημερομηνία (15-2-2011) και το δέχθηκε στην κατοχή του, γνωρίζοντας τόσο ότι ήταν προϊόν κλοπής όσο και τις μετατροπές και την πλαστογράφηση των στοιχείων αναγνώρισης του. Η παραπάνω δε αναφερόμενη αξία του κλαπέντος οχήματος κρίνεται, ενόψει του ύψους της και των επικρατουσών οικονομικών συνθηκών, ως ιδιαίτερα μεγάλη." Για να στηρίξει δε την καταδικαστική του κρίση, το παραπάνω Δικαστήριο δέχτηκε, κατά την άποψη που πλειοψήφησε, ότι από τα αποδεικτικά μέσα, τα οποία ειδικώς προσδιορίζει και μνημονεύει (ένορκες καταθέσεις μαρτύρων κατηγορίας και υπεράσπισης, αναγνωσθέντα έγγραφα και απολογίες κατηγορουμένων) αποδείχτηκαν, κατά την αναιρετικά ανέλεγκτη περί τα πράγματα κρίση του, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: "Οι δύο πρώτοι κατηγορούμενοι, Σ. Ε. και Κ. Α., σε μη επακριβώς εξακριβωθείσα ημερομηνία, εντός του χρονικού διαστήματος από την 19η Ιουνίου 2010 και έως την 25η Ιουνίου 2010 ο πρώτος απ' αυτούς, και την 15η Φεβρουαρίου 2011 ο δεύτερος, με πρόθεση, δέχτηκαν στην κατοχή τους πράγμα που προήλθε από αξιόποινη πράξη, ο δε πρώτος απ' αυτούς επιπλέον μεταβίβασε σε άλλον την κατοχή του και ο δεύτερος αγόρασε πράγμα που προήλθε από αξιόποινη πράξη, ιδιαίτερα μεγάλης αξίας. Συγκεκριμένα, ο πρώτος κατηγορούμενος, μηχανικός αυτοκινήτων, σε μη επακριβώς εξακριβωθείσα ημερομηνία, εντός του χρονικού διαστήματος από την 19.06.2010 μέχρι και την 25.06.2010 δέχτηκε στην κατοχή του, από άγνωστο πρόσωπο, το ιδιωτικής χρήσεως επιβατικό αυτοκίνητο μάρκας BMW M3, ερυθρού χρώματος, με αριθμό κυκλοφορίας ... της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, ιδιοκτησίας Α. Π. του Γ. και το οποίο ήταν αξίας περίπου 80-90.000 ευρώ. Το ανωτέρω όχημα είχε κλαπεί από άγνωστους δράστες ανάμεσα στην 23.00 της 18.06.2010 μέχρι την 05:30 της 19.06.2010 από την οδό ..., όπου ήταν σταθμευμένο, ενώ η κλοπή του δηλώθηκε στο τμήμα ασφαλείας Αγίων Αναργύρων, την 19.06.2010. Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι ο πρώτος κατηγορούμενος την 15η Φεβρουαρίου 2011 μεταβίβασε την κατοχή αυτού τυπικά στη Δ. Π. του Η. (σύζυγο του αδελφού του 2ου κατηγορουμένου) και στον Κ. Μ. του Α. (ανιψιό του 2ου κατηγορουμένου), και ουσιαστικά στον δεύτερο κατηγορούμενο, ο οποίος το κατείχε και το χρησιμοποιούσε. Ο πρώτος κατηγορούμενος, αφού πρώτα διενήργησε μετατροπές στο ανωτέρω κλαπέν όχημα και πλαστογραφώντας τα διακριτικά στοιχεία αναγνώρισης του, όπως θα αναφερθεί αναλυτικότερα ακολούθως, το μεταβίβασε στον δεύτερο κατηγορούμενο, ο οποίος το αγόρασε την 15.02.2011 και το δέχθηκε στην κατοχή του, γνωρίζοντας τόσο ότι το πωλούμενο όχημα δεν ήταν αυτό που περιγραφόταν στην άδεια κυκλοφορίας και ότι ήταν προϊόν κλοπής, όσο και τις μετατροπές και την πλαστογράφηση των στοιχείων αναγνώρισης του. Η παραπάνω δε αναφερόμενη αξία του κλαπέντος οχήματος (80-90.000 ευρώ) κρίνεται ως ιδιαίτερα μεγάλη, δεδομένων και των υφιστάμενων οικονομικών συνθηκών. Σημειωτέον ότι ο ισχυρισμός των κατηγορουμένων πως η κλοπή του οχήματος τύπου BMW M3 ιδιοκτησίας Α. Π. ήταν πρακτικά αδύνατη, καθόσον υπάρχουν δύο μοναδικά κλειδιά για αυτοκίνητα τέτοιου τύπου που δίνονται από την οικεία Αντιπροσωπεία και διαθέτουν εγκεφάλους που δεν μπορούν να αντιγραφούν και ως εκ τούτου το όχημα δεν μπορούσε να μετακινηθεί χωρίς τη χρήση τους, κρίνεται μη πειστικός, καθόσον ο τρόπος δράσης για κλοπές τέτοιου είδους έχει τεχνολογικά εξελιχθεί, όπως για παράδειγμα ένας έτερος τρόπος κλοπής είναι η χρήση ειδικού εξοπλισμού, ο οποίος συνδέεται με τον εγκέφαλο του αυτοκινήτου ή την χρήση ενός πασπαρτού εγκεφάλου, ο οποίος είναι προγραμματισμένος να λειτουργεί ακριβώς με τον ίδιο τρόπο με εκείνον του αυτοκινήτου, εγκέφαλοι δε τέτοιου τύπου είναι κατάλληλα προγραμματισμένοι να λειτουργούν με συμβατικά κλειδιά, στα οποία έχουν ενσωματωθεί ψηφιακά δεδομένα. Έτσι, ο δράστης ανοίγοντας το καπό του αυτοκινήτου, αφαιρεί τον γνήσιο εγκέφαλο, τοποθετεί τον εγκέφαλο πασπαρτού και καταφέρνει να εκκινήσει το όχημα.

Σε άλλες δε περιπτώσεις, οι δράστες έχουν στην κατοχή τους laptop με λογισμικό το οποίο είναι κατασκευασμένο, ώστε να παρακάμπτει το immobilizer και κατ' αυτόν τον τρόπο το όχημα να τίθεται σε κίνηση. Περαιτέρω, το ότι το ανωτέρω κλαπέν όχημα μεταβιβάστηκε στον δεύτερο κατηγορούμενο και ότι επ' αυτού τοποθετήθηκαν σημεία αναγνώρισης του αυτοκινήτου τύπου BMW 320 1.995 c.c, όπως αναλύεται κατωτέρω, επιρρωνύεται από το γεγονός ότι ο εσωτερικός χώρος του αμαξώματος αυτοκινήτου ήταν χρώματος ερυθρού, όπως του κλαπέντος οχήματος, και όχι μαύρου (βλ. ιδίως την ένορκη κατάθεση του πέμπτου μάρτυρα, Σ. Κ., ο οποίος ήταν παρών στην αλλαγή του κινητήρα και επόπτευσε το εσωτερικό μέρος του οχήματος αλλά και την ένορκη κατάθεση του έκτου μάρτυρα, Ν. Χ.). Τέλος, τη γνώση του δευτέρου κατηγορουμένου ότι το πράγμα το οποίο αγόρασε προήρχετο από αξιόποινη πράξη μαρτυρά το τίμημα της πώλησης του οχήματος που κατέβαλε στον πρώτο κατηγορούμενο, ύψους 44.000 ευρώ, ποσό δυσανάλογο με την αξία ενός αυτοκινήτου μάρκας BMW τύπου 320 1.995 κυβικών εκατοστών με έτος πρώτης κυκλοφορίας το 2007, με τις όποιες μετατροπές ήθελε αυτό υποστεί....." Όμως, η αιτιολογία αυτή, που διαρθρώνεται από το σκεπτικό, σε συνδυασμό με το διατακτικό της προσβαλλομένης απόφασης, δεν είναι η απαιτούμενη από τις προαναφερθείσες διατάξεις του Συντάγματος και του ΚΠΔ ειδική και εμπειρισταμένη. Ειδικότερα, με την παραδοχή της προσβαλλομένης ότι, κατά πιστή μεταφορά, "τη γνώση του δευτέρου κατηγορουμένου ότι το πράγμα το οποίο αγόρασε προήρχετο από αξιόποινη πράξη μαρτυρά το τίμημα της πώλησης του οχήματος που κατέβαλε στον πρώτο κατηγορούμενο, ύψους 44.000 ευρώ, ποσό δυσανάλογο με την αξία ενός αυτοκινήτου μάρκας BMW, τύπου 320, 1.995 κυβικών εκατοστών με έτος πρώτης κυκλοφορίας το 2007, με τις όποιες μετατροπές ήθελε αυτό υποστεί", δεν αιτιολογείται επαρκώς η κρίση του Δικαστηρίου ότι ο αναιρεσείων (δεύτερος κατηγορούμενος κατά το σκεπτικό της απόφασης) τελούσε εν γνώσει της προέλευσης του αγορασθέντος από αυτόν ενδίκου αυτοκινήτου από αξιόποινη πράξη και μάλιστα από εκείνη της κλοπής, αφού δεν αναφέρεται ποια ήταν η κατά το Φεβρουάριο του 2011 αγοραία αξία ενός αυτοκινήτου μάρκας BMW 320, 1.995 κυβικών εκατοστών με έτος πρώτης κυκλοφορίας το 2007, ομοίου δηλαδή με αυτό που ισχυριζέτο ότι αγόρασε από τον συγκατηγορούμενό του Ε. Σ., ώστε δια της συγκρίσεως της με το καταβληθέν από αυτόν τίμημα των 44.000 ευρώ να προκύψει αν αυτό ήταν υψηλότερο από τη συνηθισμένη τιμή του σε νόμιμες συναλλαγές, ως δέχεται η προσβαλλομένη, και κατ' επέκταση η εξ αυτού του γεγονότος γνώση αυτού (αναιρεσείοντα) ότι ήταν προϊόν αξιόποινης πράξης. Επομένως, είναι βάσιμος ο σχετικός, από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' του ΚΠΔ, λόγος αναιρέσεως της υπό κρίση αιτήσεως και πρέπει να γίνει δεκτός. Μετά ταύτα, παρελκούσης της έρευνας των λοιπών λόγων αναιρέσεως, πρέπει να αναιρεθεί εν μέρει η προσβαλλόμενη απόφαση και δη μόνο ως προς τις καταδικαστικές για τον αναιρεσείοντα διατάξεις της και, σύμφωνα με το άρθρο 519 ΚΠΔ, να παραπεμφθεί η υπόθεση κατά το αναιρούμενο μέρος της για νέα συζήτηση στο ίδιο Δικαστήριο, αφού είναι εφικτή η σύνθεση του από άλλους δικαστές, εκτός από εκείνους που δίκασαν προηγουμένως.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί εν μέρει την υπ' αριθμ. 813/2017 απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Χανίων και δη μόνο ως προς τις καταδικαστικές για τον αναιρεσείοντα Α. Κ. του Μ. διατάξεις της.

Παραπέμπει την υπόθεση κατά το αναιρούμενο μέρος της για νέα συζήτηση στο ίδιο Δικαστήριο, που θα συγκροτηθεί από δικαστές άλλους εκτός από εκείνους που δίκασαν προηγουμένως.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 9 Ιανουαρίου 2018.

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 26 Ιανουαρίου 2018.

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

[<< Επιστροφή](#)